

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Навчально-науковий інститут соціології та медіакомунікацій
Кафедра соціології

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ ВИКОНАННЯ КУРСОВИХ, ЛАБОРАТОРНИХ, ПРАКТИЧНИХ,
САМОСТІЙНИХ РОБІТ ТОЩО
з курсу
«ЕПІСТЕМОЛОГІЯ СОЦІАЛЬНОГО»

Розробник:
доктор соціологічних наук,
доцент, професор ЗВО
Олександр ГОЛКОВ

Харків - 2025

ЗМІСТ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ	3
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	5
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ	7
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЗАЛІКУ	7
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ	8
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	10

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Семінарські заняття включають виконання практичних завдань, дискусію з обов'язкової літератури та доповіді. Доповідь на семінарі – це усний виступ за темою, яка поглиблює чи розширює перелік питань, розглянутих на лекції. Теми доповідей представлені в завданнях по кожній з тем курсу. Джерела підбирають самостійно та за допомогою консультації з викладачкою. Доповідь має розвивати компетенції академічного виступу, тому виголошується усно, уникаючи безпосереднього читання, протягом не більш ніж 10 хвилин. Схвалюється використання допоміжних аудіо та візуальних матеріалів.

Метою семінарських занять є представлення здобувачами тих теоретичних знань, які були отримані ними під час лекцій, а також у результаті самостійного засвоєння рекомендованої літератури; поглиблення розуміння різноманітних процесів, що відбуваються в області найсучасніших теоретико-методологічних розробок за останні чверть століття, шляхом дослідження першоджерел мовою оригіналу або у перекладі, здійснення компаративного аналізу різних теорій та парадигм, а також звернення до метатеоретизування.

Для підготовки до семінару здобувачі отримують перелік питань для обговорення та відповідний список літератури.

В рамках семінарів здобувачам пропонуються різні форми роботи: групові дискусії із зазначених у переліку питань; робота в малих групах; організація «круглого столу» на обрану здобувачами тематику; презентації (або лекції-презентації), присвячені висвітленню того чи іншого теоретичного матеріалу з курсу «Епістемологія соціального».

Теми семінарських занять

Тема 1. Соціальне як предмет наукового пізнання. Пізнання як соціальний продукт.

Тема 2. Природа наукового знання: концептуальна мапа людського мислення.

Тема 3. Пошуки «елементарної соцієми» в «неелементарних соціумах»: без чого неможливе дослідження?

Тема 4. Соціальна теорія: для кого? Для чого? Осцилювати з емпірикою / практикою.

Тема 5. Науковець та його приреченість.

Тема 6. Долаючи підводні камені Ріки Вічності.

Окрім лекційних та семінарських занять, передбачена презентація з критичного аналізу.

Презентація з критичного аналізу – це усний виступ з викладом результатів власної розвідки щодо обраного автора (авторів) або твору (творів). Критичний аналіз передбачає визначення передумов та обмежень положень, які запропоновані певним автором (авторами), або в певному творі (творах). Передумови та обмеження стосуються методології, тематики, соціально-історичних та соціокультурних аспектів створення та використання певних положень. Як допоміжні стратегії критичного аналізу використовуються порівняння й оцінювання. Критерії оцінювання презентації: наявність критичного осмислення матеріалу; вірне трактування положень обраних текстів або авторів; використання стратегій порівняння та оцінювання; самостійність, оригінальність.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Метою самостійної роботи здобувачів є опрацювання тих теоретичних знань, які були отримані ними під час лекційних занять, а також завдяки самостійному засвоєнню рекомендованої літератури та додаткових наукових джерел, самостійно знайдених здобувачами; більш глибокий аналіз епістемологічних процесів, що відбуваються в соціології XXI століття, може здійснюватися як завдяки вторинному аналізу соціологічних теоретичних досліджень, так і в результаті авторського аналізу (що має об'єктивуватися у вигляді текстів статей); підготовка здобувачів до виконання контрольних робіт, написання залікової письмової роботи.

Кожна тема навчального курсу вимагає відповідної самостійної роботи, яка включає в себе: ознайомлення з рекомендованою літературою, а також створення власного комплексу джерел з курсу «Епістемологія соціального» (зокрема в межах роботи над рефлексивною за жанром статтею), що доповнює запропонований перелік літературних джерел; вторинний аналіз результатів соціологічних досліджень, присвячених предмету курсу; підготовку контрольних робіт, передбачених навчальним планом, а також підготовку до залікової письмової роботи.

Теми для самостійної роботи

Тема 1. Соціальне як предмет наукового пізнання. Пізнання як соціальний продукт.

Тема 2. Природа наукового знання: концептуальна мапа людського мислення.

Тема 3. Пошуки «елементарної соцієми» в «неелементарних соціумах»: без чого неможливе дослідження?

Тема 4. Соціальна теорія: для кого? Для чого? Осцилювати з емпірикою / практикою.

Тема 5. Науковець та його приреченість

Тема 6. Долаючи підводні камені Ріки Вічності

Самостійна робота студентів за курсом передбачає підготовку до семінарських та практичних занять, презентацію усної доповіді на семінарському занятті, проведення студентської лекції, модерування чи оцінювання, підготовку до контрольних робіт, письмової залікової роботи.

Під час самостійного опрацювання матеріалу студенти

знайомляться з першоджерелами і працями дослідників, збирають матеріали для доповідей на семінарських заняттях, готуються до написання контрольних робіт, готуються до написання підсумкової залікової роботи.

Студентові рекомендується:

- Законспектувати матеріали лекцій та основну літературу, рекомендовану до розгляду на семінарських заняттях.

- Підготувати тези та виступити з доповіддю за темами, які розглядаються на семінарських заняттях.

- Брати активну участь в обговоренні проблемних питань курсу під час семінарських дискусій.

Студентові необхідно:

- Підготувати індивідуальні розробки на семінари з курсу «Епістемологія соціального», представити їх в очній формі або в заочній (надавши їх викладачеві).

- Підготуватися до написання підсумкової (залікової) письмової роботи.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Контрольні роботи, передбачені навчальним планом. Завдання до кожної контрольної роботи представлені в творчій формі. Здобувач, використовуючи концепції та розробки, з якими він був ознайомлений протягом курсу, має виконати конкретне завдання з практичними та емпіричними елементами. Оцінюється за 20-бальною шкалою.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЗАЛІКУ

Підсумковий контроль проводиться в формі заліку у *системі Moodle*. Письмовий залік передбачає 2 типу завдань: питання на пояснення та завдання з критичного аналізу. Максимальна оцінка письмової залікової роботи – 40 балів.

Критерії оцінки питання на пояснення: відповідність тексту відповіді питанню; використання понять та концепцій курсу; вірне тлумачення понять та концепцій курсу; логічність та зв'язність викладу; грамотність.

Критерії оцінки завдання з критичного аналізу: оригінальність відповіді; відповідність питанню; використання понять та концепцій курсу; використання прикладів з повсякденного життя, художніх творів тощо; логічність та грамотність.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

Робота на семінарах.

2 бали – послідовний, логічний, обґрунтований виклад матеріалу; вміння вільно формулювати та аргументувати висновки, застосовувати отримані знання до аналізу конкретних соціальних ситуацій.

1 бал – неповний виклад матеріалу; вміння систематизувати й узагальнювати інформацію, але неспроможність її аналізувати й формулювати аргументовані висновки.

0 балів – спрощений і неповний виклад матеріалу з допущенням помилок; невміння систематизувати й узагальнювати інформацію.

Критерії оцінювання презентації з критичного аналізу: наявність критичного осмислення матеріалу; вірне трактування положень обраних текстів або авторів; використання стратегій порівняння та оцінювання; самостійність, оригінальність.

Контрольні роботи, передбачені навчальним планом. Завдання до кожної контрольної роботи представлені в творчій формі. Здобувач, використовуючи концепції та розробки, з якими він був ознайомлений протягом курсу, має виконати конкретне завдання з практичними та емпіричними елементами: Оцінюється за 20-бальною шкалою, виходячи з таких критеріїв:

16-20 балів. Робота виконана повністю самостійно, концепти використано адекватно їхньому змісту та визначенням, наведено ключові поняття та їхню операціоналізацію, емпірика та практика вбудовані в теоретичну рамку коректно.

12-14 балів. Робота має певні елементи несамостійності; більша частина концептів використана адекватно змісту та визначенням; ключові поняття та їхня операціоналізація наведені, але в недостатньому чи неповному вигляді чи кількості; вбудування емпірики та практики в теоретичну рамку має недоліки.

6-10 балів. Робота в основному є несамостійною, лише простежуються певні елементи самостійності; всі або майже всі концепти використані без узгодження зі змістом та визначенням; ключові поняття та їхня операціоналізація не наведені або наведені в основному чи повністю некоректно; між емпірикою та практикою, з одного боку, та теоретичною рамкою, з іншого, майже чи зовсім немає поєднання.

1-5 бали. Робота повністю несамоствійна; концепти використані без розуміння їхнього сенсу, структури та ієрархії; текст хаотичний, не простежується жодного порядку; поняття ненаукові або використовуються недисципліновано; емпірика, практика та теорія взагалі ніяк не пов'язані, згадуються суто ритуально і розірвано.

Залікова робота. Виконання завдань залікової роботи оцінюється за 40-бальною шкалою, виходячи з таких критеріїв:

35-40 балів – знання програмного матеріалу мають системний характер; повний, правильний, послідовний, логічний виклад матеріалу з відсутністю помилок; здатність до систематизації, узагальнення та аналізу інформації, до вільного формулювання аргументованих висновків; вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки.

31-34 бали – знання й розуміння програмного матеріалу в повному обсязі; повний, послідовний, логічний, аргументований виклад матеріалу; здатність до систематизації, узагальнення та аналізу інформації, до вільного формулювання аргументованих висновків; допущені незначні помилки не впливають в цілому на загальне вирішення завдань.

21-30 балів – знання й розуміння тільки основного програмного матеріалу; спрощений і неповний виклад матеріалу, коли завдання в основному виконані, але студент не володіє матеріалом глибоко, його знання мають розрізнений характер; здатність до систематизації й узагальнення інформації, але неспроможність її аналізувати та формулювати аргументовані висновки; допущені окремі помилки, що вплинули на загальне вирішення завдань.

11-20 балів – знання й розуміння основного програмного матеріалу мають поверховий характер; спрощений і непослідовний виклад матеріалу; здатність до систематизації й узагальнення інформації, але неспроможність самостійно робити висновки; допущені суттєві помилки, що вплинули на загальне вирішення завдань.

0-9 балів – знання й розуміння основного програмного матеріалу мають неповний характер; спрощений і неповний виклад матеріалу з допущенням суттєвих помилок; нездатність до систематизації й узагальнення інформації; допущені суттєві помилки, що значною мірою вплинули на загальне вирішення завдань.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Підручники, навчальні посібники

1. Загальна соціологія. Хрестоматія / за ред. В. Г. Городяненка. Дніпропетровськ : Вид-во ДНУ, 2006. 516 с.
2. Култаєва М. Д. Соціологія глобалізації : навчальний посібник / М. Д. Култаєва, І. Ф. Прокопенко, І. О. Радіонова, Г. В. Троцю. Харків : ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, 2007.
3. Култаєва М. Д., Навроцький О. І., Шеремет І. І. Європейська теоретична соціологія XX–XXI століть : навч. посіб. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2008. 328 с.
4. Соціологічна теорія: традиції та сучасність: навч. посіб. / за ред. А. Ручки. Київ: Інститут соціології НАН України, 2007. 363 с.
5. Соціологічна енциклопедія / укл. В. Г. Городяненко. Київ : Академвидав, 2008. 456 с.
6. Соціологія : навч. посібник / за ред. С. О. Макеєва. Київ : Знання, 2008. 566 с.
7. Соціологія: Терміни, поняття, персоналії. Навчальний словник-довідник / за ред. В. М. Пічі. Київ : Каравелла; Львів : Новий Світ-2000, 2002. 480 с.
7. Черниш Н. Й. Соціологія : підручник за рейтингово-модульною системою навчання. Київ : Знання, 2009. 468 с.
8. Anthony Giddens, Philip W. Sutton. Essential Concepts in Sociology. 2014.
9. Harry M. Johnson. A Short History of Sociology [Reprint ed.]. Routledge. Polity Press. 1998. 446 p.
10. George Ritzer. Encyclopedia of social theory [Vol 1, 1 ed.]. Sage Publications. 548 p. 2005.
11. George Ritzer (1996) Postmodern Social Theory. 149 p.
12. George Ritzer, J. Michael Ryan (editors). The Concise Encyclopedia of Sociology [1 ed.]. Wiley-Blackwell. 776 pp. 2011.
8. Dal Yong Jin. The Routledge Handbook of Digital Media and Globalization. Routledge, 2021. 315 pp.
9. Maureen C. Minielli, Marta N. Lukacovic, Sergei A. Samoilenko, Michael R. Finch, Deborrah Uecker. Media and Public Relations Research in Post-Socialist Societies. Lexington Books, 2021. 274 pp.
13. Edgar F. Borgatta, Rhonda J. V. Montgomery. Encyclopedia of sociology [Volume 1, 2nd ed. Macmillan Reference USA. 2000. 756 pp.
14. Wright, James D. International encyclopedia of the social & behavioral sciences [Second edition]. Elsevier. 2015.
15. Garrod, Joan; Lawson, Tony. Dictionary of sociology. Routledge;Fitzroy Dearborn. 2001. 273 pp.
16. John Scott. A Dictionary of Sociology 4/e (Oxford Quick Reference) [4 ed.]. OUP Oxford. . 2014. 832 p.
17. Bryan S. Turner. The Cambridge Dictionary of Sociology. Cambridge University Press, 2006. 709 pp.
18. Gordon Marshall (editor). The concise Oxford dictionary of sociology [1st publ. ed.]. Oxford University Press, 1994. VIII+573 pp.
19. Saskia Sassen. A Sociology of Globalization [1 ed.]. W. W. Norton & Company, 2007. 316 pp.
20. Pal Sourabh. Image and Sound Processing for Social Media. Arcler Press. 2023. 248 p.
21. Lam Celia, Raphael Jackie. Celebrity Bromances: Constructing, Interpreting and Utilising Personas. Routledge. 2022. 148 p.
22. Jameson Fredric, Esanu Octavian. Mimesis, Expression, Construction: Fredric Jameson's Seminar on Aesthetic Theory. Watkins Media. 2024. 605 p.

23. Gaffey John. *The Construction of Truth in Contemporary Media Narratives about Risk*. Routledge. 2021 p.
24. Schirmacher Beate, Mousavi Nafiseh. *Truth Claims Across Media* [1 ed.]. Palgrave Macmillan. 2024. 347 p.
25. Campanella Bruno. *Recognition in the Age of Social Media*. Polity. 2024. 192 p.
26. Kumar Vikas; Mohit Rewari. *Pandemics in the Age of Social Media: Information and Misinformation in Developing Nations*. Routledge. 2024. 210 p.

Базова

1. Бурдье П., Вакан Л. Рефлексивна соціологія. Частина II: Чиказький воркшоп. Київ : Медуза, 2015. 224 с.
2. Танчер В., Скокова Л. Культуральна соціологія: «сильна програма» досліджень смислів соціального життя. *Соціологія: теорія, методи, маркетинг*. 2009. № 4. С. 19–42.
3. Leroux Robert, Thierry Martin, Stephen Turner. *The Future of Sociology: Ideology or Objective Social Science?* Routledge. 2022. 230 p.
4. Abrutyn Seth (eds.). *Handbooks of Sociology and Social Research. Handbook of Contemporary Sociological Theory* [1 ed.]. Springer International Publishing. 2016. XVIII+578 p.
5. Walsh Philip. *Arendt Contra Sociology: Theory, Society and Its Science*. Ashgate. 2015. 174 p.
6. *21st century sociology: A reference handbook / coeditors in chief Clifton D. Bryant, Dennis L. Peck*. 2006. 709 pp.
7. Acher M. *Realist Social Theory: The Morphogenetic Approach*. Cambridge : Cambridge Univer Press, 1995. 354 p.
8. Etzioni A. *The Active Society*. New York : Free Press, 1968. 698 p.
9. Giddens A. *Central Problems in Social Theory*. London : Macmillan, 1979. 294 p.
10. Maffesoli M. *The Time of the Tribes: The Decline of Individualism in Mass Society*. SAGE Publications, 1996. 192 p.
11. Sztompka P. *Society in Action. The theory of social becoming*. Boston : Cambridge Polity Press, 1991. 219 p.
12. Голиков О. Актуалізація соціального в умовах суспільства, що глобалізується: виклики кризової соціальності й теоретичні виклики соціології. *Методологія, теорія та практика соціологічного аналізу сучасного суспільства: зб. наук. пр.* Харків, 2013. Вип. 19. С. 77–83.
13. Goldberg Sanford C. *Foundations and Applications of Social Epistemology: Collected Essays*. Oxford University Press. 2022. 256 p.
14. Ashton Natalie Alana, Martin Kusch, Robin McKenna, Katharina Anna Sodoma. *Social Epistemology and Relativism*. Routledge. 2020. 223 p.
15. Fricker Miranda, Peter J. Graham, David Henderson, Nikolaj J. L. L. Pedersen. *The Routledge Handbook of Social Epistemology*. Routledge. 2019. 512 p.
16. Remedios Francis X, Dusek Val (auth.). *Knowing Humanity in the Social World: The Path of Steve Fuller's Social Epistemology* [1 ed.]. Palgrave Macmillan UK. 2018. XVI+179 p.
17. Wagenknecht Susann (auth.) *A Social Epistemology of Research Groups* [1 ed.]. Palgrave Macmillan UK. 2016. IX+187 p.
18. Reider, Patrick J. *Social epistemology and epistemic agency : decentralizing epistemic agency*. Rowman & Littlefield International. 2016. 182 p.
19. Pascoe Jordan, Stripling Mitch. *The Epistemology of Disasters and Social Change: Pandemics, Protests, and Possibilities (Collective Studies in Knowledge and Society)*. Rowman & Littlefield Publishers. 2024. 406 p.

20. Jelewska Agnieszka (editor), Krawczak Michal (editor), Reid Julian (editor). *Postcollectivity: Situated Knowledge and Practice (Studies in Critical Social Sciences, 284)*. Brill Academic Pub. 2024. 268 p.
21. Redner Harry. *The Humanities, the Social Sciences and the University: A Study in Knowledge Production*. Routledge. 2023. 226 p.
22. Culbertson Carolyn. *Gadamer and the Social Turn in Epistemology*. State University of New York Press. 2024. 207 p.
23. Frost-Arnold Karen. *Who Should We Be Online?: A Social Epistemology for the Internet [1 ed.]*/ Oxford University Press. 2023. 266 p.
24. Boudon Raymond; Davis Howard H. *The Crisis in Sociology: Problems of Sociological Epistemology*. Columbia University Press. 2019. 288 p.
25. Stark David (editor). *Practicing Sociology: Tacit Knowledge for the Social Scientific Craft*. Columbia University Press. 2024. 304 p.
26. Steinmetz George. *The Colonial Origins of Modern Social Thought: French Sociology and the Overseas Empire*. Princeton University Press. 2023. 576 p.
27. Comunello Francesca, Martire Fabrizio, Sabetta Lorenzo. *What People Leave Behind: Marks, Traces, Footprints And their Relevance To Knowledge Society [1 ed.]*. Springer. 2022. 356 p.
28. Frank David John; Meyer John W. *The University and the Global Knowledge Society*. Princeton University Press. 2020. 288 p.
29. Loffeier Iris, Majerus Benoît and Moulart Thibault (eds.). *Framing Age: Contested Knowledge in Science and Politics*. Routledge. 2017. 260 p.
30. Brenner Philip S. *Understanding Survey Methodology: Sociological Theory and Applications [4, 1 ed.]*. Springer. 2020. 356 p.

Допоміжна

1. Falk W. The Decomposition of Sociology. Irving Louis Horowitz. *Journal of Sociology & Social Welfare*. Volume 22. Issue 3. September. Article 11. May 2015.
2. Steven Lukes and W. G. Runciman *Relativism: Cognitive and Moral*. <http://www.jstor.org/stable/4106865> .
3. Loet Leydesdorff *The Knowledge-Based Economy: Modeled, Measured, Simulated*. Universal Publisher Boca Raton, 2006. 380 pp.
4. Connolly W. *Pluralism*. Durham, NC: Duke University Press, 2005. 208 pp.
5. Connolly W. *The Ethos of Pluralization*. Minneapolis: University of Minnesota Press, 1995. 243 pp.;
6. Falk W. The Decomposition of Sociology. Irving Louis Horowitz // *Journal of Sociology & Social Welfare*. - Volume 22. - Issue 3. September. - Article 11. - May 2015
7. Ilnytskyi Denys *Universities in the global knowledge economy: the eclectic paradigm** // *International Economic Policy*. – 2015. – № 1 (22). - pp. 121-154.
8. Kunz V. *Rational Choice*. Frankfurt ; New York, Campus Verlag, 2004. 175 p.
9. Maryanski A. *The pursuit of human nature in sociobiology and evolutionary sociology* // *Sociological Perspectives*. 1994. Vol. 37. № 3. P. 375–389.
10. Goldman A. *Group knowledge versus group rationality: two approaches to social epistemology* // *A Journals of Social Epistemology* 1:11—22(2004).
11. Schmitt Fr. F. *Socializing Epistemology: // Socializing Epistemology. The Social Dimensions of Knowledge*. Ed. by Fr. F. Schmitt. Rowman a. Littlefield publ., Inc., 2004.
12. Alston W.P. *Belief-forming Practices and the Social / Socializing Epistemology*.
13. Longino H. *The Fate of knowledge in Social Theories of Science / Socializing Epistemology*.

14. Longino H. *Science, Power, Knowledge: Description and Prescription in Feminist Philosophy of Science / Feminist Epistemology*. Lnd., 1993.
15. Kornblith H. *A Conservative Approach to Social Epistemology // Socializing Epistemology*.
16. Kitcher Ph. *Contrasting Conceptions of Social Epistemology / Socializing Epistemology. The Social Dimensions of Knowledge*. Rowman and Littlefield Publ., 1994.
17. Schmitt Fr. and Spellman J. *Socializing Epistemology: A Bibliography / Socializing Epistemology*. P. 289—310.
18. Forley R. *Egoism in Epistemology / Socializing Epistemology*.
19. Goldman A. *Epistemic paternalism: Communication control in law and Society/ Journal of philosophy*, 88. 1991. P. 113—131.
20. Rouse J. *Knowledge and Power: Toward a Political philosophy of Science*. Ithaca: Cornell University Press, 1987.
21. Latour B. *Science in Action*. Cambr., Hass. 1987.
22. Bloor D. *Knowledge and Social Imagery*. London, 1976; 2 edn. Chicago, 1991.
23. Ph. Petitt *Group with Minds of Their Own*.
24. List Christian. *On the Many as One / Philosophy and Public Affairs* 33 (4). P. 377—390.
25. List Christian. *Group Knowledge and Group Rationality: A Judgment Aggregation Perspective / Episteme; a journal of social epistemology*. 2005/ Vol. 2. № 1.
26. Goldman A. *Group Knowledge versus Group Rationality: Two Approaches to Social Epistemology / Episteme*. 1. P. 11—22.
27. Rouse Joseph. *Engaging Science. How to Understand Its Practices Philosophically*. Cornell University. 1996.
28. Collier James H. (editor) *The Future of Social Epistemology: A Collective Vision*. Rowman & Littlefield Publishers. 2015. 300 p.
29. Di Iorio Francesco (auth.) *Cognitive Autonomy and Methodological Individualism: The Interpretative Foundations of Social Life* [1 ed.]. Springer International Publishing. 2015. 185 p.
30. Bardin Andrea (auth.). *Epistemology and Political Philosophy in Gilbert Simondon: Individuation, Technics, Social Systems* [1 ed.]. Springer Netherlands. 2015. 251 p.
31. Haddock Adrian , Alan Millar, Duncan Pritchard (Editor) *Social Epistemology*. Oxford University Press, USA. 2010. 391 p.
32. Goldman Alvin, Whitcomb Dennis. *Social Epistemology: Essential Readings*. Oxford University Press. 2011. 368 p.
33. Agazzi Evandro, Echeverria Javier, Amparo Gomez Rodriguez. *Epistemology and the Social*. 2008. 232 p.
34. Fuller Steve. *Social Epistemology*. Indian University Press. 1991. 526 p.
35. Diesing Paul (auth.), Robert S. Cohen, Marx W. Wartofsky (eds.) *Epistemology, Methodology, and the Social Sciences* [1 ed.]. Springer Netherlands. 1983. 270 p.
36. Sohn-Rethel Alfred. *Intellectual and Manual Labour: A Critique of Epistemology (Critical social studies)*. Macmillan Education UK. 1978. 132 p.